

[Aksel Møller.]

foretage sig noget overfor pristalsreguleringen, da virkelig forstås, som den er givet? Hvis det er tilfældet, afskærer han sig jo endogså fra at opnå et af de næsten traditionelle forlig med de radikale, de forlig, som hidtil har været regeringens redning, for han bliver jo under et sådant forlig nødt til at acceptere enhver ny forbrugsbegrænsende afgift holdt udenfor pristallet, sådan som han allerede har gjort det både i september og marts.

Det konservative folkeparti anerkender tjenestemændenes, funktionærernes og arbejdernes ret til efter de eksisterende love og aftaler at få dækning for stigningen i leveomkostningerne. Men i den givne situation er det vel tvivlsomt, om det er klogt at yde denne dækning gennem forhøjede lønninger. Det må da kunne overvejes, om ikke dækning for dyrtiden kan ske ved en nedsettelse af leveomkostningerne på de konti i pristallet, som staten har direkte indflydelse på, nemlig på skatter og afgifter. Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) gjorde allerede i sin indledende tale nogle bemærkninger, der kunne tyde på, at denne tanke har han og, da han er ordfører for sit parti, måske også hans parti vejet og fundet for let. Det gør mig meget ondt, hvis det er tilfældet. Det ærede medlem gik ud fra, at den tanke, jeg har udkastet, og som jeg her gør mig til talsmand for, alene opererer med skatter. Den opererer med både skatter og afgifter. Den opererer dermed med muligheden af at forhindre en social slagside. Jeg vil gerne have lov til at illustrere, hvad jeg tænker på.

Lad os forestille os et eksempel — jeg siger udtrykkelig, at det er et eksempel. Sæt, januarpristallet vil føre til en forøget lønudbetaling på f. eks. 150 mill. kr. Disse 150 mill. kr. vil da med tillæg til avancer hæve samfundets omkostninger og forøge forbruget, formindske eksporten, presse på valutabalancen og formentlig få valutagælden til at vokse. Og så vil de føre til endnu højere priser, der registreres, næste gang pristallet gøres op. Så langt er vi formentlig enige om virkningerne. Hvis vi nu valgte den udvej, som jeg allerede har talt om, nemlig at nedsætte skatter og afgifter, således at pristallet forblev i ro, eller i alt fald sådan, at bevægelsehastigheden i det

blev mindre, så ville vi dog afværge eller forhale stigningen i omkostningerne og beskytte landets konkurrenceevne. I sammenligning med de lande, som må se inflationen vokse, ville vor konkurrenceevne vel endda forøges til fordel for eksporten og vor valutabalance. At holde igen på omkostningerne er — som vi alle ved af erfaring — af den allerstørste betydning for Danmarks økonomi. Det er jo ikke ret mange uger siden, at de stadigt voksende omkostninger var vort landbrugs største problem og var lige ved at kaste dette store eksporterhverv ud i en krise, og så længe muligheden for en omkostningsstigning stadig er tilstede, ligger her den farligste trusel mod landbrugets økonomi.

Som udviklingen har formet sig i de sidste måneder, må det stå os allesammen klart, at vort lands økonomiske politik er utilstrækkelig, og at anvendelsen af finanspolitiske midler og af en stram kredit ikke i sig selv er i stand til at afværge ulykkerne. En direkte indsats mod inflationen er nu en nødvendighed.

Medens åbningstalen altså var tavs om regeringens hensigter, er fagforeningspressen talende. Man tænker sig ifølge den at holde hjemmemarkedspriserne på fødevarerne nede under den pris, som vi kan få ved at sælge dem til udlandet. Hvad vil virkningen heraf blive? Naturligvis den, at forbruget herhjemme af disse eksportvarer stiger, og at der bliver mindre til eksport. Er det en klog valutapolitik? Eller tænker man sig, at vi skal tilbage til tvangsafleveringen af varer og til rationeringer for at sikre, at hjemmemarkedet ikke griber ind i eksporten? Hvis man ikke har andre udveje at pege på, kan jeg forvisse den højtærede statsminister om, at så kan regeringen lige så godt straks erkende sin magtesløshed.

Med fagforeningspressen er jeg i denne sag kun enig på eet punkt, nemlig deri, at det, det gælder om, er at holde leveomkostningerne nede; men det er efter min mening at holde leveomkostningerne nede, hvis vi kan gøre skatte- og afgiftsniveauet lavere. Det hører jo også til leveomkostningerne. Og dermed overlader vi dog i alt fald til befolkningen selv at bestemme, hvilke varer den vil rette sin efterspørgsel imod.

Jeg er fuldkommen klar over, at der imod denne tanke kan rejses indvendinger, og